

Milí přátelé, postupně odkládáme respirátory a roušky, začínáme se zdravit podáním ruky, ti odvážnější se líbají nebo objímají. **Objetí.** To je to, o čem bych chtěl dnes mluvit. Už jste někdy slyšeli jméno Abakuk? Já jsem s žádným Abakukem do třídy nechodil a na celé škole se tak – pokud vím, a vím to celkem přesně – nikdo nejmenoval.

Kdysi dávno žil muž, který byl hrdým nositelem tohoto jména. Ve Starém zákoně je po něm dokonce pojmenovaná jedna kniha: **Abakuk.** Abakuk znamená: *Ten, který objímá.* Koho objímá? Abakuk objímal své současníky. Nevíme zda doslovně, ale zcela jistě je objímal slovy, která je povzbuzovala a dodávala jim útěchu.

Obojí potřebovali – útěchu i povzbuzení – protože žili ve společnosti, která se topila v politické nestabilitě (jejich tehdejší vládcové uzavírali neprozíravé pakty z cizími velmocemi), morálním bahně (společnost byla prožraná korupcí, útlakem a nespravedlnostmi všeho druhu), o úpadku náboženství ani nemluvě. Také vám to zní povědomě?

Těm, kteří úpěli k Hospodinu, aby tyto neutěšené poměry změnil, ale bezvýsledně, Abakuk nabízel povzbuzení. Ale nenabízel lidem žádná laciná těšínská jablíčka. Útěchu, kterou předával, musel nejprve sám pracně hledat a doslova **těžít, podobně jako se těží zlato.**

Možná jste již někdy o způsobu získávání tohoto drahocenného kovu slyšeli: na rýžovací pánev se nabírá směs šterku a písku a za neustálého kroužení pánví se z ní postupně odplavují lehčí částice. Ale zlato, které je 19krát těžší než voda a přibližně desetkrát těžší než písek a šterk, to zůstává na dně pánve.

Hospodin s izraelským národem také takto kroužil a pohyboval, aby se v důsledku politických a vojenských turbulencí z myšlení Izraelců odplavily všechny nepotřebné nánosy pýchy, společenského útlaku a odpadlictví od Boha.

Celá kniha Abakuk je koncipována jako rozhovor proroka s Hospodinem. Abakukovi se v některých momentech zdá, že Hospodin na jeho prosby neodpovídá, mlčí. Ale není tomu tak. **Hospodin odpovídá, ovšem jeho odpověď je jiná, než si prorok představoval.**

Zde jsme na stopě něčemu, co jsme možná někdy sami zakoušeli ve vztahu s Bohem. Modlíme se, ale když Bůh na naši modlitbu neodpoví tak, jak bychom si přáli, máme dojem, že nás buď vůbec neslyší, nebo nás prostě nebere vážně.

Kniha Abakuk nastoluje otázky, které byly s naléhavostí kladeny už v době, kdy vznikl Starý zákon, ale které ani dnes neztratily nic ze své aktuálnosti. Uvedu příklad.

Abakuk je hluboce zainteresován otázkou, která se objevuje v Žalmu 73. Zbožný člověk se zde doznává k tomu, že: *záviděl potřeštěncům, jak pokojně si žijí; nemoci, postižení a smrt se jim vyhýbají; jejich těla prospívají, a to všechno i přesto, že jednají zpupně, neštítí se násilí, zraňují bližní slovy a neváhají se rouhat Bohu.*

Žalmista vyznává, že jej tato **prosperita lotrů** provokuje, je pro jeho víru velkým pokušením, neboť nahlodává důvěru v Boží svrchovanost. Jediné, co zůstává, je důvěřovat, že Boží soudy se jistě dostaví, i když možná později, než by si to Žalmista představoval.

Abakuk hledá odpověď na tyto otázky. Jak má ustát situaci, kdy se zdá, že Bůh na jakoukoli změnu rezignoval? **Dostává trojí radu.**

Ta první zní: **ZAPIŠ.** *Všechno, co ti odhalím, **zaznamenej** na tabulky. Piš tak jednoduše a srozumitelně, aby to každý hned pochopil a zpráva se rychle rozšířila.* Podotýkám, že tato slova zazněla více jak 2 tisíce let předtím, než Guttenberg vynalezl knihtisk. Už tehdy, kdy se psalo na tabulky a číst uměla jen hrstka vzdělaných, byl položen důraz na to, co je zapsáno a k čemu se lidé mohou vracet. Zejména jsou-li v úzkých. Zkusme si uvědomit, jak obrovskou výhodu máme, když se ve svých Biblích, časopisech, mobilech, tabletech, noteboocích smíme vracet k tomu, co Pán Bůh slíbil svým dětem nebo své církvi.

Druhá Hospodinova rada na dobu nejistoty a pochybností zní: **ČEKEJ.** *To, co ti ukáží, se totiž naplní ve stanovený čas, který se nezadržitelně blíží, a prokáže pravdivost mých slov. Někomu se možná bude zdát, že to trvá příliš dlouho, ale **vyčkej**, co se má stát, stane se, a nikdo to nezadrží.* Odpověď možná nepřichází hned, ale to neznamená, že nepřijde vůbec.

Třetí rada zní: **VĚŘ.** Poslechněme si celý kontext této výzvy: ***Spravedlivý bude žít pro svou věrnost.*** Je docela možné, že vám tato slova zní povědomě. Jak by ne? Vždyť v Novém zákoně jsou citována hned 3x. A pokaždé je důraz položen na jiné slovo ve větě.

Krátce si všimneme těchto novozákonních citací. Začneme slovem **spravedlivý.** Toto slovo zkoumá apoštol Pavel v dopise Římanům. Čtenářům se snaží dokázat, že člověk spravedlnost nikdy nemá v takové míře, aby obstál před Bohem. Bůh je ovšem natolik laskavý, že každému člověku, který činí pokání, jeho hříchy odpouští a připisuje mu dokonalou spravedlnost Ježíše Krista. Tyto argumenty připomenul v 16. století Martin Luther. *Díky Boží milosti, kterou přijímáme vírou v Ježíše Krista, je nám darována Boží spravedlnost.* Tak by mohla znít parafráze Abakukových slov, kterou nacházíme v dopise Římanům.

Druhý citát Abakuka se nachází v dopise Židům. Důraz je tentokrát položen na slově **život.** Autorovi tohoto dopisu šlo o to, aby čtenáři zakusili plnost života, kterou přináší víra v Ježíše Krista. Tato plnost je nesrovnatelná s životem, který se odehrává v účetním vzorci: MÁ DÁTI/DAL. Jinými slovy: kdo chce před Bohem obstát, musí splnit všechna jeho přikázání. Nikoli! *Je to víra v Krista, co otevírá člověka na plnohodnotný život.* Tento důraz objevil ve starozákonní knize Abakuk autor Listu Židům.

Třetí výskyt citátu Abakuka v Novém zákoně se nachází v dopise Galatským. Tentokrát je důraz položen na slově **víra.** Ve zmíněném dopise apoštol Pavel čtenářům připomínal, že není v lidských silách naplnit požadavky Mojžíšova zákona. Bůh nás nechce zlomit tím, že nám bude nakládat stále těžší váhu. Naopak svým Duchem závaží přikázání jakoby nadnáší a činí snesitelným a my vyznáváme: *Díky víře v Ježíše Krista jsme naplněni Božím Duchem, který v nás vytváří ovoce milé Bohu i lidem.*

Spravedlivý bude žít pro svou věrnost. Jediná věta a 3 různé novozákonní aplikace. Možná si položíte otázku, co mají tato slova říci dnes nám?

Jestliže sledujeme dramaturgii Abakukovy knihy, zjišťujeme, že u proroka dochází k velké proměně ve způsobu, jakým zakouší Boha. Jeho počáteční zoufalý výkřik směrem k mlčícímu Bohu vypovídá o modlitbách, které se zdají být neslyšeny či nevyslyšeny.

V této situaci je důležité učinit to, co Abakuk – pojmenovat, artikulovat, říci v modlitbě co nás trápí, zneklidňuje, čemu nerozumíme a co nedokážeme zharmonizovat se zkušeností milujícího a spravedlivého Boha.

Jakkoli je to racionálně těžce vysvětlitelné, prorok, jehož důvěra v to, že se Pán Bůh stará, je otřesena, se proměňuje z kritika, který se bouří proti nebi, v básníka, který oslavuje Boha. Neřeknu vám, jak je to možné, ale řeknu vám, že to funguje. Lékem na bolavou duši je píseň, zpěv, oslava. A my jsme si to mohli díky vystoupení ženského pěveckého sboru dnes opět uvědomit.

V této souvislosti se mi vybavuje text písně Boba Fliedra: *Kdo chce dál, ten musí cestou chval. Mindráky a křivdy samý, city stokrát přeoraný, zoufání nad vlastní povahou jsou slepou cestou. Výhrady a připomínky, utíkání do vzpomínky, rozpaky nad církví Kristovou jsou slepou cestou. Starání a různé strachy, dostat byt a sehnat prachy, vzdychání nad situací zlou jsou slepou cestou. Kdo chce dál, ten musí cestou chval. Všecko ať zní k Boží chvále, dneska zítra a tak dále. Kdo chce dál, ten musí cestou chval.*

Rozhlížet se kolem sebe to je někdy velmi spolehlivý způsob, jak propadnout temným myšlenkám a rezignaci. To je důvod, proč dostává Abakuk pokyn, aby zapsal vše, co Bůh slíbil, co již učinil, co ještě dokončí a co dělá stále. K těmto zaslíbením je důležité se vracet a připomínat si jejich platnost. Křesťan to je člověk, kterého nese nikoli lidské vysvětlení, ale Boží zaslíbení.

Na závěr si vyslechněte nádherné vyznání Abakuka a nechte se jím obejmout: *I kdyby fíkovník nezarodil a vinice zůstala bez hroznů, i kdyby olivy zvadly a pole nevydala žádnou úrodu, i kdyby v ohradách nebyly ovce a ve stájích dobytek, přesto se budu vesele radovat, protože mým Zachráncem je sám Hospodin, můj Bůh. Vždyť Hospodin mi dává sílu a střeží mé kroky i vysoko v horách. Díky němu kráčím jistě a bezpečně jako laň.*